

ELÄKETURVAKESKUS

KALEVANKATU 6 - HELSINKI 10
Puhelin (vaihde) 642511 Postisiirto 120811-5
Liikepankit Osuuskassat Säästöpankit tili 5041-6

Yleiskirje n:o 7/71

31.3.1971

Työeläkelaitoksille

Asia: TEL 15 §:n mukaisen hyvikkeen määrääminen eläkejärjestelyn viivästyessä

Eläketurvakeskuksen tehtävänä on valvoa, että työnantajat täyttävät TEL:n mukaisen vakuuttamisvelvollisuutensa. Jos työnantaja ei täytä vakuuttamisvelvollisuuttaan säädettyssä ajassa, Eläketurvakeskus voi TEL 15 §:n mukaan periä vakuutusmaksun korotettuna, kuitenkin enintään kaksinkertaisena. YEL:n osalta Eläketurvakeskus on yleiskirjeessään n:o 22/70 antanut eläkelaitoksille ohjeet vakuutusmaksun korottamisesta, jos yrittäjä on ottanut vakuutuksen liian myöhään. Kun YEL:n osalta omaksuttu menettely eroaa oleellisesti TEL 15 §:n nykyisestä soveltamisesta, niin Eläketurvakeskus on yhdenmukaisuuden vuoksi päättänyt muuttaa käytännön TEL:n osalta. Uutta menettelyä, jota jäljempänä selostetaan, noudatetaan kaikissa niissä tapauksissa, joissa TEL-vakuutus on tullut voimaan 30.4.1971 jälkeen.

1. Järjestelyaika

Työsuhde kuuluu TEL:n piiriin ja työnantaja tulee sen perusteella vakuuttamisvelvolliseksi, kun työsuhde on jatkunut TEL 1 §:ssä säädetyn odotusajan. On kuitenkin kohtuullista antaa työnantajalle vakuuttamisvelvollisuuden alettua vielä tietty järjestelyaika. Tällaisena järjestelyaikana pidetään TEL:ssa yhtä vuotta työsuhteen alkamisesta. Tämä tarkoittaa sitä, että työnantaja voi ottaa vakuutuksen yhden vuoden kuluessa ensimmäisen TEL-työsuhteen alkamisesta, ilman että häneltä määrätään perittäväksi hyvikettä.

Niissä poikkeustapauksissa, joissa työsuhde ei alussa ole ollut TEL-työsuhde esimerkiksi sen vuoksi, että siihen on sovellettu LEL:ia, luetaan järjestelyaika työsuhteen muuttumisesta TEL:n alaiseksi.

2. Eläkejärjestelyilmoitus

Jokaisesta eläkejärjestelystä eläkelaitosten on ilmoitettava Eläketurvakeskukselle eläkejärjestelykortilla (ETK n:o 305). Tästä ilmoituksesta on annettu ohjeet yleiskirjeessä n:o 6/68. Sen ohella, mitä mainitussa yleiskirjeessä on sanottu, eläkelaitosten on uusien eläkejärjestelyjen voimaantulosta ja päättyneiden eläkejärjestelyjen uudelleen voimaansaattamisesta ilmoitattaessaan noudatettava seuraavaa:

- 1) eläkejärjestelykortin ruudun 32 toiseen osaruutuun merkitään vakuutussopimuksen voimaantuloajankohdaksi sen kuukauden ensimmäinen päivä, jonka aikana vakuutushakemus on saapunut eläkelaitoksen pää- tai sivukonttoriin.
- 2) ruutuun 42 merkitään se kuukausi ja vuosi, jolloin ensimmäinen, eläkejärjestelyyn sisältyvä TEL-työsuhde on alkanut.
- 3) jos kysymyksessä on Eläketurvakeskuksen työnantajan kustannuksella ottama vakuutus, merkitään ruutuun 39 huomautus siitä.
- 4) eläkejärjestelyilmoitukset on toimitettava Eläketurvakeskukselle kahden kuukauden kuluessa ruutuun 32 merkitystä ajankohdasta. Ilmoitus on lähetettävä Eläketurvakeskukselle mainitussa määräajassa silloinkin, kun eläkelaitos ei ole saanut työnantajalta kaikkia eläkejärjestelyilmoituksen täyttämiseen tarvittavia tietoja.

3. Eläkejärjestelyilmoituksen täydentäminen

Jos työnantaja ei ole ottanut vakuutusta edellä mainitussa järjestelyajassa, eläkelaitoksen on eläkejärjestelyilmoituksen lisäksi lähetettävä Eläketurvakeskukselle erityinen eläkejärjestelyn täydennysilmoitus (liite 1). Tämä ilmoitus on lähetettävä Eläketurvakeskukselle heti, kun eläkelaitoksella on ilmoituksen antamiseen tarvittavat tiedot, kuitenkin viimeistään k u u d e n k u u k a u d e n kuluttua ruudun 32 päivämäärästä. Täydennysilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse lähettää, jos Eläketurvakeskus on ottanut vakuutuksen työnantajan kustannuksella.

Eläkejärjestelyn täydennysilmoituksen täyttöohjeet on painettu lomakkeen kääntöpuolelle. Niiden mukaan ruuduissa 11-42 annetaan samat tiedot kuin eläkejärjestelyilmoituksessa. Ruutuun 46 eläkelaitos merkitsee vakuutusmaksun perusteena olevat palkat indeksillä korjaamattomina. Niiltä vuosilta, joilta ei ole määrätty lopullista vakuutusmaksua, ilmoitetaan ennakkomaksun perusteena olevat palkat.

Jos eläkelaitos ei voi antaa ruudussa 46 tarkoitettuja tietoja vakuutusmaksun perusteena olevista palkoista, sen tulee kuitenkin lähettää eläkejärjestelyn täydennysilmoitus edellä mainitussa kuuden kuukauden ajassa, jolloin lomakkeen "lisätietoja"-kohdassa ilmoitetaan syy palkkatietojen puuttumiseen. Tähän kohtaan voidaan lisäksi merkitä ne perusteet, joilla on merkitystä hyvikettä määrättäessä tai perittäessä, esim. syy, miksi hyvikettä ei tulisi eläkelaitoksen mielestä periä, tai se seikka, että työnantaja on muuttanut tuntemattomiin.

Milloin täydennysilmoitus myöhemmin osoittautuu virheelliseksi, on siitä viipymättä tehtävä korjausilmoitus uudella täydennysilmoituksella. Kohtaan "lisätietoja" merkitään tällöin, että kysymyksessä on korjausilmoitus. Korostettakoon, että ruutuihin 11-42 tulevista korjauksista on aina ilmoitettava myös tavallisella eläkejärjestelykortilla.

Eläkejärjestelyn täydennysilmoituslomakkeita eläkelaitokset voivat tilata Eläketurvakeskuksesta joko kirjeellä tai puhelimitse (642 511/146 rouva Hirvonen).

4. Hyvikkeen määrääminen

Kun Eläketurvakeskus saa edellä kerrotuin tavoin tiedon, että työnantaja on ottanut vakuutuksen liian myöhään, tutkitaan, onko työn-

antajan suoritettavaksi määrättävä TEL 15 §:ssä tarkoitettu hyvike. Ennen päätöksen tekemistä Eläketurvakeskus varaa työnantajalle tilaisuuden antaa vastineensa (liite 2). Eläketurvakeskuksen päätöksestä (liite 3) ilmenevät hyvikkeen määräämisen perusteena olevat tiedot sekä aika, jonka kuluessa hyvike on suoritettava.

Hyvike määrätään toisaalta Eläketurvakeskuksen arvioiman vakuutusmaksun ja toisaalta eläkejärjestelyn viivästymisajan perusteella. Koska hyvikkeen perusteena oleva vakuutusmaksu on arvio, se saattaa olla toinen kuin eläkelaitoksen määräämä vakuutusmaksu. Hyvike lasketaan arvioidun vakuutusmaksun perusteella siten, että hyvike yhdessä vakuutusmaksulle lasketun perustekorron kanssa vastaa noin 12 prosentin vuotuista korkoa. Jos näin laskettu hyvike jäisi 50 markkaa pienemmäksi, sitä ei määrätä.

Edellä sanotulla tavalla laskettua hyvikettä voidaan erityisissä tapauksissa korottaa. Korotus on 10-20 prosenttia perustekorri- la korkoutetusta, arvioidusta vakuutusmaksusta. Korotus tulee lähinnä kysymykseen, kun Eläketurvakeskus on ottanut vakuutuksen työnantajan kustannuksella tai kun työnantaja on ilmoittanut eläkelaitokselle vakuutusta ottaessaan puutteelliset tiedot. Mikäli työnantaja on tahallisesti vaikeuttanut eläketurvan järjestämistä antamalla virheellisiä tietoja tai kieltäytymällä tietoja antamasta taikka kun sama työnantaja on toistamiseen syyllistynyt samantapaiseen laiminlyöntiin, mainittu korotus on 20 prosenttia.

5. Hyvikkeen määräämättä jättäminen

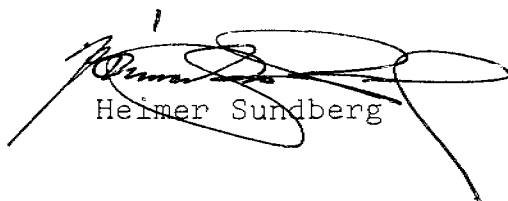
Joissakin tapauksissa saattaa olla perusteltua, ettei Eläketurvakeskus eläkejärjestelyn viivästymisestä huolimatta määrää työnantajalta perittäväksi hyvikettä. Tämä tulee lähinnä harkittavaksi, kun työnantajan vakuuttamisvelvollisuus on ollut tulkinnanvarainen esim. sen vuoksi, että kysymys työsuhteen olemassaolosta on ollut epäselvä tai että on ollut epävarmaa täyttääkö työsuhde TEL 1 §:ssä säädettyt lain piiriin kuulumisen edellytykset.

Erityisesti erilaisten provisiopalkalla työskentelevien edustajien ja avoimien yhtiöiden osakkaiden samoin kuin free-lancercimit- tajien ja esiintyvien taiteilijoiden osalta on kysymys työsuhteen olemassaolosta osoittautunut vaikeaksi. Tämän vuoksi työnantajalta,

joka myöhästyy eläkejärjestelyssään mainitunlaisen tulkintakysymyksen takia, ei yleensä ole syytä määrätä perittäväksi hyvikettä. Esimerkkinä voidaan lisäksi mainita ns. sivutoimiset talonmiehet, joiden osalta säännöllisen työajan selvittäminen tuottaa usein vaikeuksia.

Kuten edellä on mainittu, eläkelaitos voi merkitä eläkejärjestelyn täydennysilmoituksen "lisätietoja"-ruutuun syyn, jonka vuoksi hyvikettä ei eläkelaitoksen mielestä olisi määrättävä. Myös työnantajalla on vastinetta antaessaan tilaisuus esittää perusteita, joiden vuoksi eläkejärjestelyn viivästyminen ei aiheuttaisi hyvikkeen määräämistä. Niissä tapauksissa, joissa hyvikettä ei määrätä, ratkaisusta ei anneta työnantajalle päätöstä. Jos työnantajaa on kuitenkin asian johdosta kuultu, Eläketurvakeskus antaa tiedon ratkaisusta muulla tavoin.

ELÄKETURVAKESKUS

Heimer Sundberg

Matti Uimonen

Liitteet:

- 1) Eläkejärjestelyn täydennysilmoituslomakkeen malli
- 2) ETK:n kirje työnantajalle
- 3) ETK:n päätösmalli

J.HS.Ka

ELÄKEJÄRJESTELYN TÄYDENNYSILMOITUS

Täyttöohjeet kääntöpuolella

11 EJ-n:o	12 Työnantajan nimi		13 TA-tyyppi
14 Kotikunta	n:o	15 Lähiosoite	16 Postitoimipaikka
32 Voimaantulo pv kk v	33 Päättyminen pv kk v	42 Alkaminen kk v	Lisätietoja
40 Vuosittain maksetut palkat v	mk		
			Päiväys ja eläkelaitoksen nimi tai leima
Eläketurvakeskuksen merkintöjä			
Ilmoitus saapunut	Työnantajaa kuultu	Hyvikepäätös annettu	Hyvike mk
			Hyvikkeestä luovuttu

ELÄKEJÄRJESTELYN TÄYDENNYSILMOITUKSEN TÄYTTÖOHJEET

Tätä lomaketta käytetään, kun EJ-kortilla on ilmoitettu uudesta eläkejärjestelystä tai aikaisemman eläkejärjestelyn uudelleen voimaansaattamisesta (ruudun 32 ensimmäisen osaruudun tunnuksat 1 tai 8) ja on ilmennyt, että vakuutus on otettu vasta, kun aikaa ruudussa 42 ilmoitetun, ensimmäisen eläkejärjestelyyn sisältyvän TEL-työsuhteen alkamisesta on kulunut yli vuosi.

Ruudut 11-42: Ruutuihin merkitään samat tiedot kuin voimassaolevassa eläkejärjestelyilmoituksessa.

Ruutu 46: Vuosittain maksetut palkat
Ensimmäinen osaruutu:
Ruutuun merkitään kalenterivuodet.

Toinen osaruutu:
Ruutuun merkitään ko. vuosina maksetut, indeksillä korjauksemattomat palkat, joita on käytetty vakuutusmaksun perusteena. Niiltä vuosilta, joilta ei ole määrätty lopullista maksua, ilmoitetaan ennakkomaksun perusteena käytetyt palkat.

Lisätietoja: Ruutuun merkitään syy, jos ruudussa 46 tarkoitettuja tietoja ei ole voitu antaa. Tässä ruudussa voidaan myös ilmoittaa seikkoja, jotka vaikuttavat hyvikkeen määräämiseen tai perimiseen, esim. syy, miksi hyvikettä ei eläkelaitoksen mielestä tulisi periä, tai ilmoitus, jos työnantajan olinpaikka tuntematon. Lisäksi tähän ruutuun merkitään huomautus, jos kysymyksessä on aikaisemmin annetun täydennysilmoituksen korjausilmoitus.

Postiinjättöpäivä

ELÄKETURVAKESKUS

KALEVANKATU 6 - 00100 HELSINKI 10
 Puhelin (vaihte) 642511 Postisiirto 120811-5
 Liikepankit Osuuspankit Säästöpankit tili 5041-6

Helsinki

Eläketurvakeskuksen tehtävänä on valvoa, että työnantajat täyttävät työntekijäin eläkelain (TEL) mukaisen vakuuttamisvelvollisuutensa. Jos työnantaja laiminlyö vakuutuksen ottamisen, Eläketurvakeskus voi TEL 15 §:n mukaan periä laiminlyönnin ajalta korotetun vakuutusmaksun.

Työnantaja on velvollinen ottamaan TEL:n mukaisen vakuutuksen, kun työntekijän työsuhde on jatkunut TEL 1 §:ssä säädetyn odotusajan. Saadun selvityksen mukaan ette ole ottanut vakuutusta laissa säädettyssä ajassa. Tämän vuoksi joudutte suorittamaan Eläketurvakeskukselle TEL 15 §:n mukaisen hyvikkeen, jollei vakuutuksen ottamisen myöhästymiseen ole ollut erityistä syytä.

Jäljempänä on esitetty suoritettavaksenne mahdollisesti määrättävän hyvikkeen suuruuteen vaikuttavat seikat. Varaamme Teille tilaisuuden kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa tämän kirjeen postiinjättöpäivästä esittää huomautuksenne niiden johdosta ja ilmoittaa, minkä vuoksi vakuutuksen ottaminen on viivästynyt.

Heimer Sundberg

Matti Uimonen

Ensimmäinen TEL-työ-
suhde alkanut _____

Vakuutus
otettu _____

Vakuutusmaksun perusteena olevat palkat

Vuosi

Palkat

ELÄKETURVAKESKUKSEN PÄÄTÖS Työnantajan nimi
 työntekijän eläkelain 15 §:ssä tar-
 koitetun hyvikkeen määräämisestä.

Annettu Helsingissä

Vastineen antamiseen varattu tilaisuus	Vastine annettu	Takautuva aika vakuutuksen ottamiseen saakka
Työntekijöiden palkat takautuvalta ajalta		
Arvioitu vakuutusmaksu takautuvalta ajalta		Hyvike

Koska edellä mainittu työnantaja ei ole järjestänyt työntekijöilleen työntekijän eläkelain mukaista eläketurvaa laissa säädetyssä ajassa, Eläketurvakeskus harkitsee työntekijän eläkelain 15 §:n mukaisesti oikeaksi määrätä työnantajalta perittäväksi yllä mainitun hyvikkeen.

Hyvike on kokonaisuudessaan maksettava kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa tähän päätökseen merkitystä postiinjättöpäivästä. Viivästysajalta peritään työntekijän eläkelain 19 §:n mukainen kymmenen (10) prosentin vuotuinen korko. Hyvike voidaan suorittaa Eläketurvakeskuksen shekkitilille liike-, osuus- tai säästöpankkeihin taikka postisiirtotilille n:o 120811-5.

Tässä päätöksessä mainitun hyvikkeen ohella työnantaja on velvollinen maksamaan varsinaisen vakuutusmaksun takautuvalta ajalta. Vakuutusmaksun määrää ja perii se eläkelaitos, jossa eläketurva on järjestetty.

ELÄKETURVAKESKUS

Muutoksenhakuosoitus kääntöpuolella.

Selityksiä:

Takautuvalla ajalla tarkoitetaan aikaa ensimmäisen eläkejärjestelyn piiriin kuuluvan työntekijän työsuhteen alkamisesta vakuutuksen ottamispäivään.

TEL 15 §:n mukaan hyvikkeenä voidaan periä enintään kaksinkertaisena se määrä, jonka työnantaja olisi Eläketurvakeskuksen arvion mukaan joutunut suorittamaan vakuutusmaksuina takautuvalta ajalta.

Yllä mainittu vakuutusmaksu perustuu Eläketurvakeskuksen arvioon ja saattaa poiketa eläkelaitoksen määräämästä vakuutusmaksusta.

Muutoksenhakuosoitus:

Asianosainen, joka ei tyydy tähän päätökseen, saa hakea siihen muutosta Eläkelautakunnalta kirjallisesti valittamalla. Valituskirjelmä on valittajan tai sen muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava ja siinä on, milloin valittaja itse ei ole allekirjoittajana, ilmoitettava valituskirjelmän laatijan ammatti ja asuinpaikka. Valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen on annettava valituskirjelmä Eläkelautakunnalle, osoite Kalevankatu 6, 00100 Helsinki 10, viimeistään ennen kello kahtatoista (12) kolmantenakymmenentenä (30) päivänä sen jälkeen, jona valittaja on saanut päätöksestä tiedon, tätä tiedoksiantopäivää kuitenkin lukuunottamatta, ja katsotaan valittajan saaneen päätöksestä tiedon, jos se on ilmoitetulla osoitteella postitse lähetetty asianomaiselle tai sen vastaanottamiseen oikeutetulle asiamiehelle eikä valituksen yhteydessä muuta näytetä, seitsemäntenä (7) päivänä päätökselle merkityn postiinjättöpäivän jälkeen ja muussa tapauksessa silloin, kun se päätökselle tehdyn merkinnän mukaan on annettu asianosaiselle tai asiamiehelle tai päätöksen noutamisen tehtäväkseen saaneelle lähetille. Valituskirjelmän saa valittaja tai hänen laillisesti valtuuttamansa asiamies toimittaa Eläkelautakunnalle omalla vastuullaan myös maksettuna postilähetyksenä tai lähetin välityksellä. Jos valituskirjelmä lähetetään postitse, on se annettava postin kuljetettavaksi niin ajoissa, että valituskirjelmän sisältävä postilähetyksen tai ilmoituksen lähetysten saapumisesta postin osoitetoimipaikkaan postista annetaan Eläkelautakunnalle viimeistään edellä mainittuna päivänä.